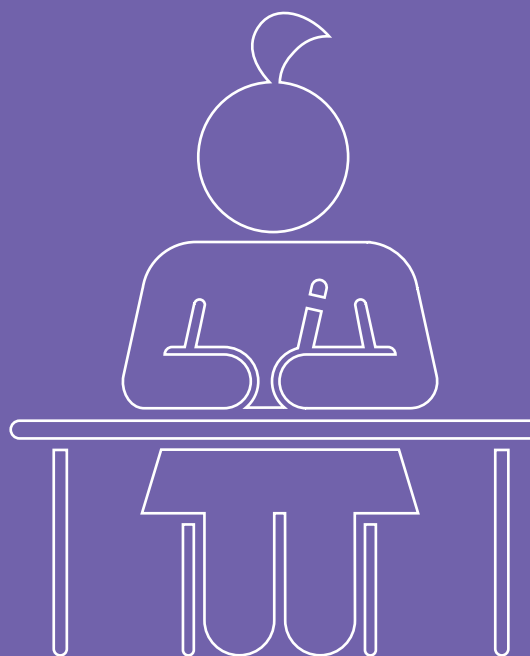
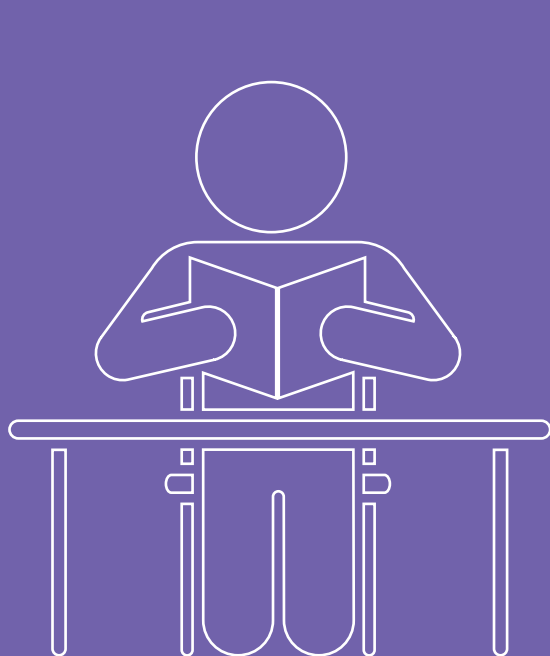

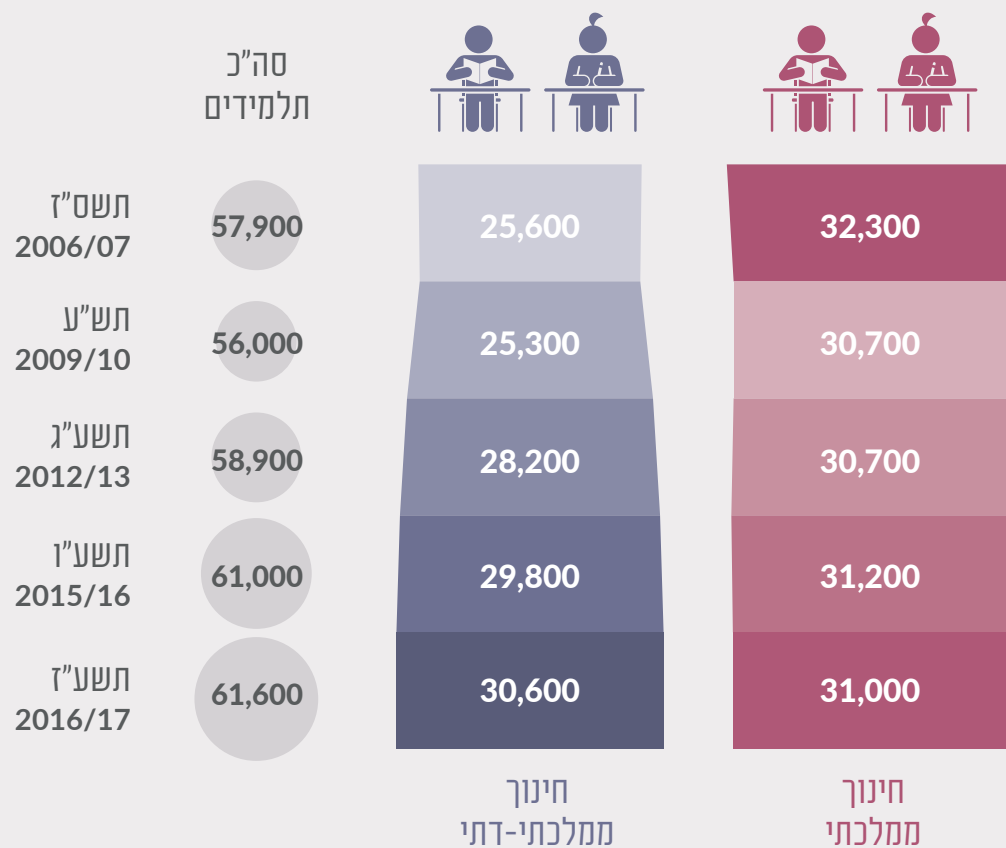
חינוך והשכלה גבוהה 6

מערכת החינוך בירושלים

השכלה גבוהה בירושלים

תלמידים בחינוך הממלכתי והממלכתי-דתי* בירושלים

* לא כולל כיתות יג-יד, חינוך מיוחד וחינוך ממלכתי-חרדי

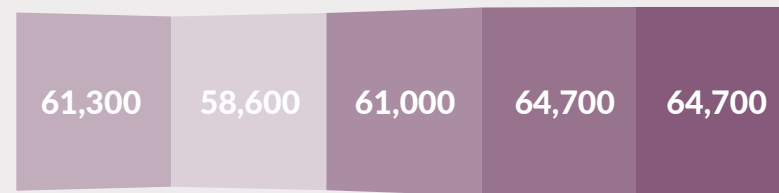
סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה בירושלים תשע"ז (2016/17)

תלמידים במערכת החינוך בירושלים, לפי מגזר

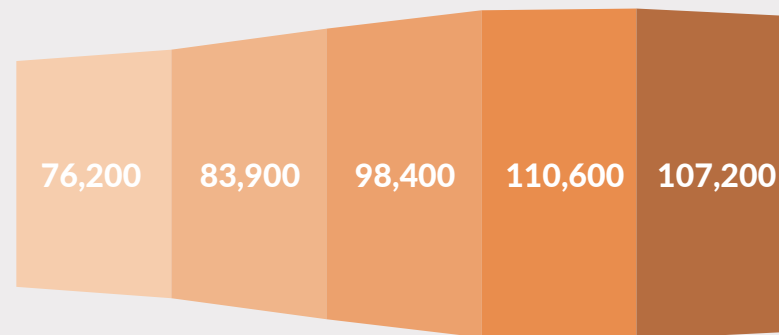
חינוך ממלכתי וממלכתי-דתי

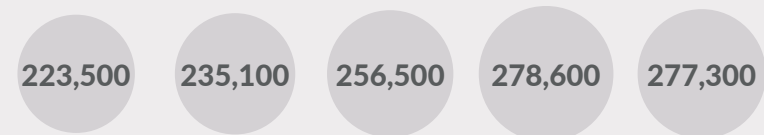
חינוך חרדי

חינוך ערבי

סה"כ תלמידים

תשס"ז 2006/07 תש"ע 2009/10 תשע"ג 2012/13 תשע"ו 2015/16 תשע"ז 2016/17

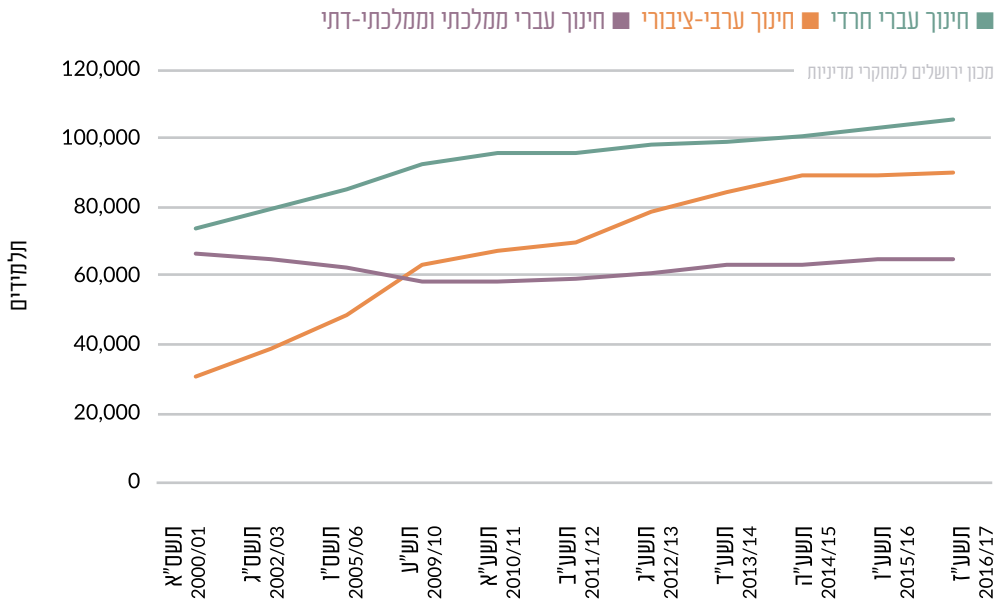
מערכת החינוך בירושלים

בשנת הלימודים תשע"ז (2016/17) למדו במערכת החינוך בירושלים כ-277,300 תלמידים:²⁶ 64,700 תלמידים למדו בחינוך העברי הממלכתי והממלכתי-דתי²⁷ ו-105,400 תלמידים למדו בחינוך החרדי. בחינוך הערבי למדו 107,200 תלמידים – מהם 90,400 תלמידים בחינוך הציבורי ו-16,800 בחינוך הפרטי.

בחומש האחרון (תשע"ג-תשע"ז) גדל מספר התלמידים במערכת החינוך בירושלים ב-7%, מ-258,800 ל-277,300. מספר התלמידים בחינוך העברי הממלכתי והממלכתי-דתי גדל ב-6% (מ-61,000 ל-64,700) וגידול דומה נרשם בחינוך החרדי – 7% (מ-98,400 ל-105,400). בחינוך הערבי הציבורי חל גידול של כ-15% במספר התלמידים (מ-78,400 ל-90,400). הגידול במספר התלמידים במגזר הערבי הוא בחלקו תוצאה של גידול במספר הילדים בגיל בית ספר ורובו כתוצאה משיפור באיסוף נתוני התלמידים, במיוחד בבתי הספר המוכרים שאינם רשמיים.

מערכת החינוך בירושלים היא המערכת הגדולה, המגוונת והמורכבת ביותר בארץ. מערכת זו נדרשת לתת מענה למגוון אוכלוסיות עם מאפיינים שונים. ארבעה מגזרי החינוך העיקריים במערכת החינוך בעיר הם: החינוך הממלכתי, החינוך הממלכתי-דתי, החינוך החרדי והחינוך הערבי. מוסדות החינוך בעיר נבדלים במעמד המשפטי אליהם הם משתייכים – המערכת כוללת בתי ספר רשמיים, מוכרים שאינם רשמיים, עצמאיים ומוסדות פטור.

תלמידים במערכת החינוך בירושלים, לפי מגזר, תשס"א-תשע"ז

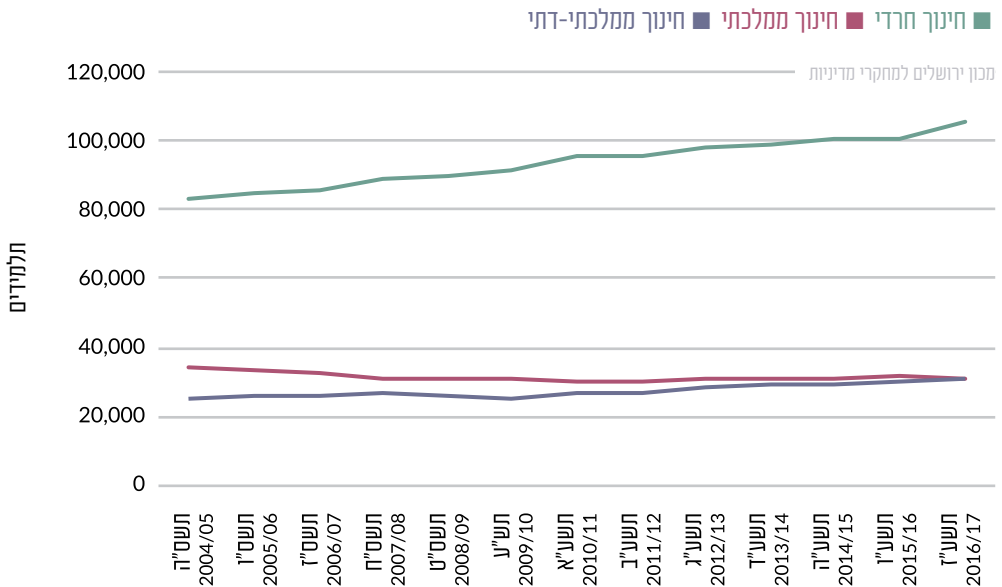
26 כולל ביתות יג' ויד' וחינוך ערבי פרטי.
27 כולל 620 תלמידים בחינוך הממלכתי-חרדי.

חינוך עברי

ניתוח של מגמות השינוי במספר התלמידים מצביע על הבדלים בקצב הגידול של התלמידים במגזרי החינוך השונים. בחומש האחרון (תשע"ג-תשע"ז) חלה כאמור עליה של 6% במספר התלמידים בחינוך העברי הממלכתי והממלכתי-דתי, מ-61,000 ל-64,700. בחינה של מגזרי החינוך הממלכתי והממלכתי-דתי²⁸, כל אחד בנפרד, מצביעה על כך שבחינוך הממלכתי חלה עלייה של 1% במספר התלמידים (מ-30,700 ל-31,100), בעוד שבחינוך הממלכתי-דתי חלה עלייה של 9% במספר התלמידים (מ-28,200 ל-30,600).

בשנת הלימודים תשע"ז (2016/17) למדו בחינוך העברי בירושלים 170,100 תלמידים: בחינוך הממלכתי והממלכתי-דתי למדו 64,700 תלמידים (38%) ובחינוך החרדי למדו 105,400 תלמידים (62%). התפלגות התלמידים בחינוך העברי הממלכתי והממלכתי-דתי הייתה: 12,600 (19%) ילדים בגני הילדים, 25,500 (39%) תלמידים בחינוך היסודי ו-24,400 (38%) תלמידים בחינוך העל-יסודי. בחינוך המיוחד למדו 2,200 תלמידים (3%). התפלגות התלמידים בחינוך החרדי הייתה: 24,700 (23%) ילדים בגני הילדים, 49,600 (47%) תלמידים בחינוך היסודי ו-28,600 (27%) תלמידים בחינוך העל-יסודי. בחינוך המיוחד למדו 2,500 תלמידים (2%).

תלמידים בחינוך העברי בירושלים, לפי זרם חינוך, תשס"ה-תשע"ז

28 לא כולל חינוך מיוחד, כיתות יג'-יד' וחינוך ממלכתי-חרדי.

חינוך ערבי

החל משנות ה-2000 חלה עלייה ניכרת במספר התלמידים בחינוך הערבי הציבורי. בשנת תשס"ג (2002/03) עמד מספר התלמידים בחינוך הערבי הציבורי על 39,200, הוא עלה ל-48,300 בשנת תשס"ו (2005/06), ל-84,200 בשנת תשע"ד (2013/14) ול-90,400 בשנת תשע"ז (2016/17). העלייה הניכרת במספר התלמידים נובעת הן מגידול דמוגרפי והן מהפיכתם של בתי ספר פרטיים לבתי ספר ציבוריים, מרביתם במעמד של בתי ספר מוכרים שאינם רשמיים.

בשנת הלימודים תשע"ז (2016/17) למדו בחינוך הערבי בירושלים כ-107,200 תלמידים: 90,400 (84%) תלמידים למדו בחינוך הציבורי²⁹ ו-16,800 (16%) תלמידים בחינוך הפרטי. תלמידי החינוך הערבי (ציבורי ופרטי) היוו 39% מכלל התלמידים במערכת החינוך בירושלים.

התפלגות התלמידים בחינוך הציבורי הייתה: 17,700 (20%) ילדים בגני הילדים, 41,000 (45%) תלמידים בחינוך היסודי ו-29,700 (33%) תלמידים בחינוך העל-יסודי. בחינוך המיוחד למדו כ-2,000 (2%) תלמידים.

השכלה גבוהה בירושלים

בשנת תשע"ז (2016/17) למדו במוסדות להשכלה גבוהה בירושלים 37,300 סטודנטים והם היוו 14% מכלל הסטודנטים בישראל. כ-19,800 סטודנטים (53% מהסטודנטים בירושלים) למדו באוניברסיטה העברית,³⁰ 12,000 סטודנטים (32%) למדו בשבע מכללות אקדמיות ו-5,500 סטודנטים (15%) למדו בארבע מכללות אקדמיות לחינוך.³¹

התפלגות הסטודנטים לפי תארים מצביעה על כך שמתוך 37,300 הסטודנטים שלמדו במוסדות להשכלה גבוהה בירושלים 71% למדו לתואר ראשון, 22% לתואר שני ו-6% לתואר שלישי.

אחוז הסטודנטים שלמדו לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה בירושלים (71%) דומה לזה שבישראל (73%) וכך גם באשר לחלקם של הסטודנטים שלמדו לתואר שני (22% בירושלים ובישראל). אחוז הסטודנטים לתואר שלישי בירושלים היה גבוה במעט מזה שבישראל (6% בירושלים ו-4% בישראל).

אחוז הסטודנטים שלמדו באוניברסיטה העברית (53%) מתוך כלל הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה בירושלים היה גבוה במעט מאחוז הסטודנטים שלמדו באוניברסיטאות בישראל (48%) מתוך כלל המוסדות להשכלה גבוהה בישראל.

אחוז הסטודנטים שלמדו באוניברסיטה העברית מתוך כלל הסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה בעיר ירד במהלך השנים (מ-58% בתשע"ע 2009/10 ל-53% בתשע"ז 2016/17) בעוד שאחוז הסטודנטים במכללות האקדמיות בירושלים עלה במעט (מ-30% ל-32%). גם אחוז הלומדים במכללות האקדמיות לחינוך בירושלים עלה במעט מ-13% ל-15%.

29 חינוך רשמי וחינוך מוכר שאינו רשמי.

30 כולל הקמפוס של האוניברסיטה העברית ברחובות, בו למדו בשנה זו 2,500 סטודנטים.

31 כולל רק מוסדות המוכרים על ידי המועצה להשכלה גבוהה (מ"ג).

הרשמות לאוניברסיטאות

27% מהנרשמים לאוניברסיטה העברית התקבלו אליה ואינם לומדים בה. זהו האחוז הגבוה ביותר של מתקבלים ואינם לומדים במוסד, מקרב האוניברסיטאות בישראל. באוניברסיטת בר אילן 22% התקבלו ואינם לומדים, באוניברסיטת חיפה 17% ובאוניברסיטת תל אביב 10%. באוניברסיטת אריאל בשומרון ובאוניברסיטת בן גוריון נרשם האחוז הנמוך ביותר של נרשמים שהתקבלו ואינם לומדים – 2%-3%. יש לציין שבחומש האחרון אחוז הנרשמים שהתקבלו ואינם לומדים בכל אחת מהאוניברסיטאות היה יציב.

בשנת תשע"ז (2016/17) מספר ההרשמות לשנה א' לתואר ראשון באוניברסיטה העברית עמד על 6,700. מספר ההרשמות הגבוה ביותר נרשם באוניברסיטת תל אביב (10,400) ולאחר מכן באוניברסיטת בן גוריון (7,400). בשאר האוניברסיטאות עמד מספר ההרשמות על 3,800-4,900.

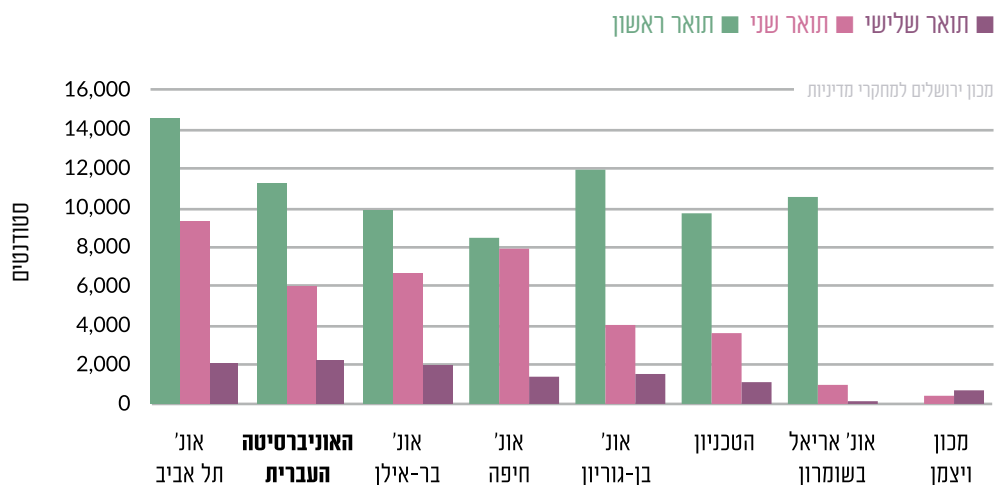
אחוז הנרשמים לתואר ראשון באוניברסיטה העברית שהתקבלו אליה ולומדים בה עמד על 46%. באוניברסיטת תל אביב ובאוניברסיטת בן גוריון, אחוז אלו שהתקבלו ולומדים נמוך יותר, 42%-37% בהתאמה, בעוד שבאוניברסיטת בר אילן (68%), באוניברסיטת אריאל בשומרון (58%), בטכניון (54%) ובאוניברסיטת חיפה (54%) חלקם של אלו שהתקבלו ולומדים גבוה יותר בהשוואה לאוניברסיטה העברית.

סטודנטים לפי תואר ותחום לימודים

התפלגות הסטודנטים לפי פקולטות היתה: 24% במדעי החברה, 22% במדעי הטבע ובמתמטיקה, 19% במדעי הרוח,³² 18% ברפואה (כולל מקצועות עזר לרפואה), 9% בחקלאות, 6% במשפטים ו-2% בהנדסה.

בשנת תשע"ז (2016/17) למדו באוניברסיטה העברית כ-19,800 סטודנטים – 57% מהם לתואר ראשון, 31% לתואר שני, 11% לתואר שלישי ו-1% ללימודי תעודה.

סטודנטים באוניברסיטאות בישראל, לפי תואר, תשע"ז (2016/17)

32 כולל חינוך והכשרה להוראה.

בשנת תשע"ז (2016/17) האוניברסיטה הגדולה ביותר בישראל במספר הסטודנטים היתה אוניברסיטת תל אביב (26,300 סטודנטים). האוניברסיטאות הבאות, לפי מדרג יורד, היו: האוניברסיטה העברית בה למדו 19,800 סטודנטים ואוניברסיטת בר-אילן בה למדו 18,800 סטודנטים.

בחינת הנתונים בעשור האחרון מצביעה על כך שחלקם של הסטודנטים בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטה העברית ירד בהדרגה, מ-26% בתשס"ז (2006/07) ל-19% בתשע"ז (2016/17). בפקולטה לרפואה לעומת זאת עלה חלקם של הסטודנטים באותן שנים מ-14% ל-18%. בשאר הפקולטות אחוז הסטודנטים נותר יציב. הירידה באחוז הסטודנטים בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטה העברית אינה ייחודית לה והיא מאפיינת את כלל הפקולטות למדעי הרוח באוניברסיטאות בישראל.

סטודנטים לתואר שלישי

במהלך השנים חלה ירידה במספר הסטודנטים לתואר שלישי באוניברסיטה העברית ובחלקם מכלל הסטודנטים לתואר שלישי באוניברסיטאות בישראל. ירידה זו מוסברת בפתיחה של מספר תכניות ללימודי תואר שלישי בכל האוניברסיטאות בארץ. חלקם של הסטודנטים לתואר שלישי באוניברסיטה העברית מכלל הסטודנטים לתואר שלישי ירד מ-30% בשנת תשס"א (2000/01) ל-25% בשנת תשס"ט (2008/09) ול-20% בשנת תשע"ז (2016/17).

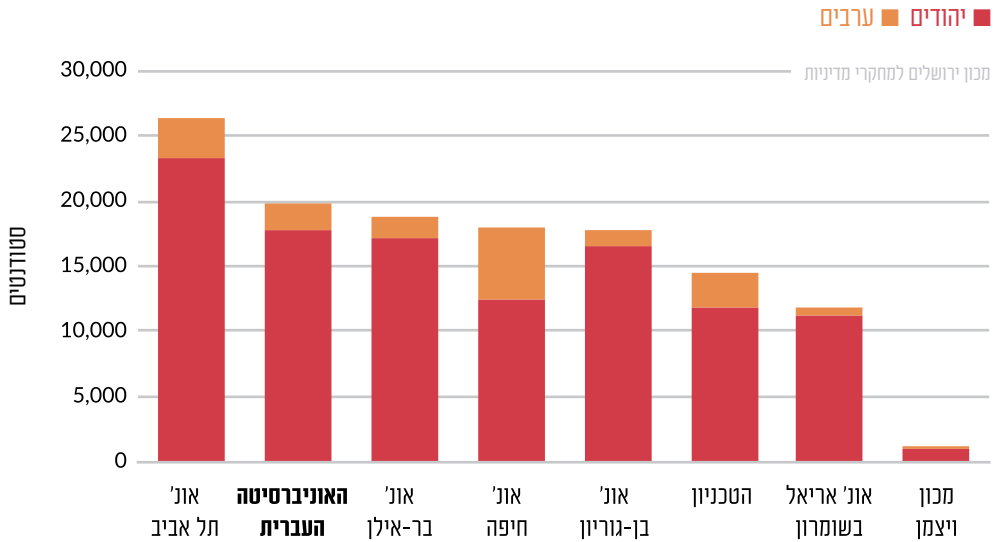
מזה שנים רבות מספר הסטודנטים לתואר שלישי באוניברסיטה העברית הוא הגבוה ביותר. בשנת תשע"ז (2016/17) למדו באוניברסיטה העברית 2,200 סטודנטים לתואר שלישי והם היוו 20% מכלל הסטודנטים לתואר שלישי באוניברסיטאות בישראל. זאת בהשוואה ל-2,000 סטודנטים (18%) לתואר שלישי באוניברסיטת תל אביב ו-1,900 סטודנטים (17%) לתואר שלישי באוניברסיטת בר-אילן.

סטודנטים לפי קבוצת אוכלוסייה ומגדר

בשנת תשע"ז (2016/17) 10% מהסטודנטים באוניברסיטה העברית היו ערבים. בכלל האוניברסיטאות בישראל היוו הסטודנטים הערבים 13%. אחוז הסטודנטים הערבים הגבוה ביותר מבין האוניברסיטאות בישראל נרשם באוניברסיטת חיפה (31%) ולאחר מכן בטכניון (18%). האחוז הנמוך ביותר נרשם במכון ויצמן למדע (2%) ובאוניברסיטת אריאל בשומרון (5%).

בשנת תשע"ז (2016/17) 91% מהסטודנטים באוניברסיטה העברית ובמכללות האקדמיות בירושלים היו יהודים ו-9% היו ערבים. חלקם של הסטודנטים הערבים מכלל הסטודנטים במוסד גבוה במעט באוניברסיטה העברית (10%) בהשוואה למכללות האקדמיות (8%). שלוש המכללות האקדמיות בירושלים, בהן נרשם אחוז הסטודנטים הערבים הגבוה ביותר היו: המכללה האקדמית הדסה בירושלים (15%), עזריאלי - המכללה האקדמית להנדסה (14%) והאקדמיה למוזיקה ולמחול בירושלים (11%).

סטודנטים באוניברסיטאות בישראל, לפי קבוצת אוכלוסייה, תשע"ז (2016/17)

באוניברסיטת חיפה ובאוניברסיטת בר-אילן נרשם אחוז הסטודנטיות הגבוה ביותר (62%-66%) ובטכניון, האחוז הנמוך ביותר (36%).

אחוז הסטודנטיות באוניברסיטאות בישראל גבוה מאחוז הסטודנטים. בשנת הלימודים תשע"ז (2016/17) 55% מהלומדים באוניברסיטאות בישראל היו נשים. באוניברסיטה העברית היה חלקן של הסטודנטיות זהה לישראל.